

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou v právní věci

žalobce: **Z. B.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s.
sídlem Poděbradská 173/5, 190 00 Praha 9 - Vysočany

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2025, č. j. OAM-377791-16/DO-2025
MV-91453-14/OAM-2025

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2025, č. j. OAM-377791-16/DO-2025 MV-91453-14/OAM-2025, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. **Vymezení věci**

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo o žádosti žalobce o udělení dočasné ochrany podané dne 5. 5. 2025 rozhodnuto tak, že žádost se zamítá a dočasná ochrana se dle § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (dále jen „zákon č. 65/2022 Sb.“), ve spojení s § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 221/2003 Sb.“), neuděluje, neboť jiný členský stát poskytnul žadateli dočasnou ochranu.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce uvedl, že mu skutečně dříve byla udělena dočasná ochrana v Polsku, kam v roce 2022 uprchl ještě jako nezletilý se svou matkou, po čtyřech měsících se však vrátil na Ukrajinu a následně v důsledku eskalace válečného konfliktu přicestoval zpět do Evropské unie. Dočasná ochrana udělená v Polsku v roce 2022 je pravděpodobně od té doby automaticky prodlužována. Požádal o přiznání odkladného účinku a o přednostní projednání věci, neboť žalovaný setrvale a úmyslně nerespektuje judikaturu správních soudů a ignoruje též závěr rozsudku, který se týká přímo žalobce, odpírá mu vydání pobytového oprávnění, na které má nárok, žalobce tak nemůže legálně pracovat, nemá přístup ke zdravotnímu pojištění ani sociálnímu zabezpečení, ve svých 18 letech je ve velmi nejistém a zranitelném postavení.
3. Upozornil, že Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) v rozsudku č.j. 5 Azs 168/2025-17 ohledně dalšího postupu žalovaného odkázal na bod 78 jiného rozsudku NSS č.j. 1 Azs 174/2024-42. Není sporu ani o tom, že žalobce je vysídlenou osobou podle § 3 zákona č. 65/2022 Sb. Poukázal na to, že jeho dočasná ochrana v Polsku je stále platná, nicméně dle Ad-Hoc informace ve spise polská strana jasně sdělila, že Polsko umožňuje ukončení dočasné ochrany, pokud osoba získá dočasnou ochranu v jiném členském státě EU, odkázala přitom na čl. 11 odst. 4 zákona o pomoci ukrajinským státním příslušníkům v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území této země (zvláštní zákon). Žalovaný však žalobce nepoučil o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně, ani jej nevyzval, aby v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v hostitelském členském státě (pokud by měl za to, že je stále držitelem dočasné ochrany v Polsku).
4. Namítal, že aktuální judikatura správních soudů jednoznačně zastává názor, dle kterého udělení dočasné ochrany nelze odmítnout proto, že ji osoba měla udělenou v jiném členském státě EU, k tomu viz rozsudky NSS ze dne 8. 4. 2025 č.j. 9 Azs 20/2024-37, ze dne 3. 4. 2025 č.j. 1 Azs 174/2024-42 a ze dne 3. 4. 2025 č.j. 1 Azs 336/2024-42. Dle publikované právní věty, která byla potvrzena v desítkách dalších rozhodnutích NSS, držitel dočasné ochrany (státní příslušník Ukrajiny) má dle práva EU právo na přemístění se do jiného členského státu. I když platí, že nelze požívat dočasné ochrany ve více členských státech zároveň, nastínil Nejvyšší správní soud postup pro případ, kdy žadatel již dočasnou ochranu požívá v jiném členském státě. Žalovaný musí v první řadě žádost přijmout k věcnému posouzení a prověřit, zda žadatel dočasnou ochranou v jiném státě prokazatelně disponuje i k okamžiku podání žádosti a pokud ne, musí

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

žalovaný dočasnou ochranu udělit. Uvedená judikatura se sice týká nepřijatelnosti žádosti, je však zřejmé, že ze stejného důvodu nelze žádost ani zamítnout. Důsledkem postupu žalovaného je totiž opět rozpor s unijním právem, neboť žadateli je odepřena možnost sekundární volby členského státu, v němž má být povolen pobyt za účelem dočasné ochrany. Na rozporu postupu žalovaného s unijním právem nic nemění ani to, že nyní postupoval dle jiného ustanovení právního předpisu (rozsudek NSS č.j. 1 Azs 111/2025-34, body 28 – 29). Žádost proto nelze zamítnout ani podle § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb. ve spojení s § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. z důvodu, že žadateli dříve poskytl ochranu jiný členský stát. Z toho jasně plyne, že pokud žadatel již dočasnou ochranou v jiném členském státě nedisponuje, je vysídlenou osobou a nedopadá na něj žádný důvod pro vyloučení, je nutné mu dočasnou ochranu v ČR udělit. I nadále tak platí závěr NSS, dle kterého je důvod nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. rozporný s právem EU. K zamítnutí žádosti lze přistoupit, pouze pokud by hrozilo, že žadatel bude požívat dočasné ochrany ve dvou státech zároveň.

5. Na tom nic nemění ani přijetí nového prováděcího rozhodnutí Rady a jeho body 4 – 6 preambule, z něj totiž plyne pouze to, že práv plynoucích z dočasné ochrany nelze požívat ve dvou státech současně. K tomu viz rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 6. 8. 2025 č.j. 18 A 38/2025-33, bod 16, a ze dne 25. 6. 2025 č.j. 15 A 35/2025-46, bod 19. Odkázal též na bod 57 rozsudku NSS ze dne 3. 4. 2025 č.j. 1 Azs 174/2025-42, dle kterého dohoda členských států o vyloučení čl. 11 směrnice Rady 2001/55/ES (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“) je podstatná z hlediska otázky, zda mají držitelé dočasné ochrany právo na sekundární přemístění do jiného členského státu. Veřejný ochránce práv ve svém stanovisku ze dne 27. 8. 2025 sp. zn. 585/2025/VOP/VVO dospěl ke stejným závěrům ohledně nového prováděcího rozhodnutí Rady, kdy jeho cílem není omezit sekundární mobilitu, ale zabránit zneužívání systému. I Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 9. 2025 č.j. 1 Azs 126/2025-28 konstatoval, že nové prováděcí rozhodnutí Rady nijak normativně nezměnilo obsah dočasné ochrany, cílem bodů 4-6 preambule je pouze potvrdit nemožnost získání dočasné ochrany v několika státech současně, nikoli nemožnost získat dočasnou ochranu v jiné zemi, jeho dosavadní judikatura tedy ob stojí. Nadále je tedy rozhodující, zda žadatel aktuálně požívá práv spojených s dočasnou ochranou v jiném členském státě; pokud tomu tak není, musí mu být dočasná ochrana v ČR udělena.
6. Nelze souhlasit s tím, že by judikatura Nejvyššího správního soudu nebyla pro žalovaného závazná, správní orgány jsou povinny jeho judikaturu v obdobných případech (tj. mimo kasační závaznost v individuálním případě) respektovat (viz rozsudek NSS ze dne 17. 7. 2025 č.j. 1 Azs 111/2025-34, bod 17). Pokud žalovaný jedná v rozporu s judikaturou NSS, narušuje právní jistotu jednotlivců. NSS v rozsudku sp. zn. 1 Azs 126/2025 vytkl žalovanému, že zcela zbytečně vyvolává spory o kasačních stížnostech ve věcech, kde je již ustálený názor ohledně možnosti druhotných pohybů držitelů dočasné ochrany. Žalobce tak apeloval na soud, aby posoudil, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany. Je zřejmé, že žalobce je vysídlenou osobou, dočasná ochrana v Polsku mu zanikne udělením dočasné ochrany v ČR a

žalovaný netvrdí, že by se na něj vztahoval některý z důvodů pro vyloučení, dočasná ochrana by mu tedy měla být udělena.

7. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný se přes výzvu soudu k žalobě, ani k návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě nevyjádřil.

IV. Obsah správního spisu

9. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce dne 5. 5. 2025 podal v České republice žádost o dočasnou ochranu, kde uvedl, že ke dni 24. 2. 2022 pobýval na území Ukrajiny, na území států EU vstoupil dne 6. 4. 2025, žádal o dočasnou ochranu v Polsku, výsledek neuvedl.
10. Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 25. 7. 2025 č.j. 11 A 57/2025-49 shledal, že zásah žalovaného spočívající ve vrácení žádosti žalobce o dočasnou ochranu jako nepřijatelné dne 5. 5. 2025 byl nezákonný, a žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobce a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobce o dočasnou ochranu. Soud zde konstatoval, že není sporné, že žalobce v minulosti požíval dočasnou ochranu v Polské republice a tato je stále platná. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 9. 2025 č.j. 5 Azs 168/2025-17 zamítl kasační stížnost proti rozsudku městského soudu.
11. Dle záznamu z Temporary Protection Platform (ve spise se nachází dvakrát) žalobce podal žádost o dočasnou ochranu v Polsku a je jejím držitelem.
12. Dle odpovědi Polska na Ad-Hoc Dotaz v rámci Evropské migrační sítě ze dne 21. 7. 2025 polská strana uvedla, že polské právo umožňuje zrušení dočasné ochrany udělené v Polsku, pokud je příjemci dočasné ochrany udělena dočasná ochrana v jiném členském státě v souladu s čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně. Oprávněnost ukrajinských státních příslušníků k dočasné ochraně v Polsku podléhá požadavku, aby nepožívali dočasnou ochranu v jiném členském státě EU. K potvrzení této povinnosti musí cizinec předložit prohlášení o trestní odpovědnosti, v němž uvede, že takovou ochranu nikde jinde v EU nepobírá. Pokud byla dané osobě udělena dočasná ochrana v jiném členském státě EU, její nárok na dočasnou ochranu v Polsku končí. Výsledkem je aktualizace národního registru občanů Ukrajiny požívajících dočasnou ochrany: status dané osoby se odpovídajícím způsobem upraví. Konkrétně se upraví její záznam PESEL – status „UKR“ (potvrzující skutečnost, že splňuje podmínky pro dočasnou ochranu v Polsku) se změní na „NUE“, což odráží status bývalé osoby požívající dočasnou ochranu v Polsku. Bylo odkázáno na čl. 11 odst. 4 zákona ze dne 12. 3. 2022 o pomoci ukrajinských státním příslušníkům v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území této země (zvláštní zákon), dle kterého jedním z důvodů pro zrušení statusu dočasnou ochrany v Polsku je pobírání dočasné ochrany ukrajinským občanem v jiném členském státě („Pobírání dočasnou ochrany ukrajinským občanem na území jiného členského státu EU než Polska, udělené z důvodu vojenských akcí prováděných na území Ukrajiny, ho zbavuje nároku uvedeného v čl. 2 odst. 1.“)

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

13. Žalobce se dne 12. 9. 2025 seznámil s podklady pro rozhodnutí, ale nevyjádřil se k nim.
14. V napadeném rozhodnutí ze dne 30. 9. 2025 žalovaný zkoumal, zda jsou splněny podmínky pro udělení dočasné ochrany. Zjistil, že žalobce již dříve získal povolení z titulu dočasné ochrany v Polsku. Shledal, že žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny a před 24. 2. 2022 pobýval na Ukrajině. Dospěl k závěru, že žádost je dle § 5 odst. 1 písm. d) a písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. nepřijatelná, poukázal na prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 15. 7. 2025 č. 2025/1460, účinné od 13. 8. 2025 (dále jen „nové prováděcí rozhodnutí Rady“) o prodloužení dočasné ochrany do roku 2027, a jeho dvě nová úvodní ustanovení (recitály) v preambuli, dle kterých druhotný pohyb držitelů dočasné ochrany není žádoucí a žádost osoby, která je držitelem dočasné ochrany v jiném státě, by měla být zamítnuta, další část se týkala článku 11 směrnice o dočasné ochraně, přičemž druhotný pohyb držitelů dočasné ochrany je nežádoucí. Z toho dovozoval, že od přijetí nového prováděcího rozhodnutí Rady může být dočasná ochrana žadateli odmítnuta, pokud je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě, dosavadní judikatura o nepřijatelnosti tak již nemůže obstát, ust. § 5 odst. 1 písm. d) není v rozporu s evropským právem. S ohledem na předchozí rozsudek městského soudu však o žádosti meritorně rozhodl. Vyšel z toho, že žalobce je podle údajů z Temporary Protection Platform držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě, což je patrné ze zkratky „tp“ (kdyby držitelem nebyl, nacházela by se tam zkratka „ia“ – inactive). Daná platforma pro výměnu informací vznikla podle směrnice o dočasné ochraně. Poukázal na § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb. a § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2025 č.j. 5 Azs 273/2023-27, dle kterého lze tento důvod zamítnutí žádosti použít v situaci, kdy žadatel disponuje povolením k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě. Měl za to, že toto ustanovení § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. lze vztáhnout i na situace, kdy správní orgán teprve rozhoduje o žádosti o udělení dočasné ochrany. Je-li správní orgán povinen dočasnou ochranu odejmout v případě, že cizinec ji získá v jiném členském státě, tím spíše je oprávněn dočasnou ochranu neudělit, pokud je žadatel již držitelem povolení z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě. Zabýval se též důvody dle § 51 a § 52 zákona č. 221/2003 Sb., kdy podmínky pro udělení dočasné ochrany z titulu sloučení rodiny nejsou dány a důvody hodné zvláštního zřetele nejsou dány, není zde ani osoba blízká, která by byla držitelem dočasné ochrany. Žádost tedy zamítl, neboť žalobce již před jejím podáním toto pobytové oprávnění získal v jiném členském státě Evropské unie. Z nového prováděcího rozhodnutí Rady dovozoval, že osobám, které již získaly dočasnou ochranu v jiném členském státě, nesvědčí právo na její získání v dalším členském státě. Podle ustanovení § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. tak dočasnou ochranu neudělil.

V. Hodnocení Městským soudem v Praze

15. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“) a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Soud po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

16. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s. souhlasili s projednáním a rozhodnutím věci bez nařízení jednání, soud rovněž postupoval dle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.
17. Podle čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady EU č. 2022/382 ze dne 4. 3. 2022, platí, že toto rozhodnutí vztahuje na následující kategorie osob vysídlených z Ukrajiny dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jenž v uvedený den začala: a) ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. 2. 2022, b) osoby bez státní příslušnosti a státní příslušníci třetích zemí jiných než Ukrajiny, kterým byla před 24. 2. 2022 poskytnuta mezinárodní ochrana nebo odpovídající vnitrostátní ochrana na Ukrajině, a c) rodinní příslušníci osob uvedených v písmenech a) a b).
18. Dle § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky uděluje dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje rozhodnutí Rady.
19. Podle § 4 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, použije se na udělování dočasné ochrany podle tohoto zákona zákon o dočasné ochraně cizinců. Ve věcech, které zákon o dočasné ochraně cizinců neupravuje, se použije zákon o pobytu cizinců.
20. Podle § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb. platí, že ve věci neudělení nebo odnětí dočasné ochrany se použije zákon o dočasné ochraně cizinců.
21. Podle § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany se odejme, jestliže cizinci požívajícímu dočasné ochrany poskytne dočasnou ochranu jiný stát nebo mu bylo na území jiného státu uděleno povolení k trvalému anebo obdobnému pobytu.
22. Podle ust. čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění povolení k pobytu osobám požívajícím dočasné ochrany, a to na celé období trvání ochrany. Za tímto účelem budou vydány potřebné dokumenty nebo jiné rovnocenné doklady.
23. Podle ust. čl. 11 směrnice o dočasné ochraně členský stát převezme zpět osobu požívající na jeho území dočasnou ochranu, pokud se tato osoba v průběhu doby stanovené rozhodnutím Rady podle článku 5 bez povolení zdržuje na území jiného členského státu nebo se bez povolení snaží na toto území vstoupit. Na základě dvoustranné dohody členské státy mohou rozhodnout, že tento článek nebudou používat.
24. V dané věci je nesporné, že žalobci bylo v roce 2022 uděleno pobytové oprávnění z titulu dočasné ochrany v Polsku, tímto pobytovým oprávněním žalobce disponoval i v době vedení správního řízení a ke dni vydání napadeného rozhodnutí. To již konstatoval městský soud v rozsudku ze dne 25. 7. 2025 č.j. 11 A 57/2025-49. Nejvyšší správní soud pak v rozsudku ze dne 19. 9. 2025 č.j. 5 Azs 168/2025-17 uvedl následující: „Opět tedy apeluje na stěžovatele, aby i v tomto případě ukončil výše popsané svévolné popírání jednotné a ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a aby konečně postupoval v souladu se závazným právním názorem, který městský soud vyjádřil v napadeném rozsudku a který z této judikatury plně vychází. Jak již tedy městský soud zdůraznil po vzoru rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, publ. pod č. 4683/2025 Sb. NSS, stěžovatel je i v této věci povinen, přestože dle záznamu v informačním systému členských států (Temporary Protection Platform) žalobce podal žádost o udělení povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany nejprve v jiném členském státě, konkrétně v Polsku, pozdější žádost žalobce o udělení tohoto povolení k pobytu v ČR přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, v jeho rámci poučit žalobce o jeho právech a v návaznosti na jeho případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit nejen to, zda povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo žalobci v Polsku skutečně uděleno (což žalobce nepopírá), ale zejména, zda dosud, ke dni rozhodování stěžovatele, trvá (tedy zda nezaniklo např. v souvislosti se žalobcovým návratem na Ukrajinu). Pokud stěžovatel takovou skutečnost postaví najisto, bude dále povinen postupovat podle bodu 4 odstavce [78] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, publ. pod č. 4682/2025 Sb. NSS, tedy především ověřit, zda vydáním povolení k pobytu žalobci za účelem dočasné ochrany v ČR zanikne jeho předchozí obdobné pobytové oprávnění v Polsku, a pokud tomu tak nebude, poskytne žalobci přiměřenou lhůtu k tomu, aby učinil potřebné kroky k ukončení tohoto jemu v Polsku uděleného povolení a aby tuto skutečnost stěžovateli doložil.“ (podtržení doplněno) Žalovaný však v souladu s tímto závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu nepostupoval.

25. V dané věci je předně třeba poukázat na personální rozsah směrnice o dočasné ochraně, dle jejíhož čl. 2 písm. c) se vysídlenými osobami rozumí státní příslušníci třetí země, kteří museli opustit zemi a nemohou se s ohledem na stávající situaci vrátit za bezpečných a trvalých podmínek, neboť jde o oblast ozbrojených konfliktů. Žalovaný nepochybně, že se na žalobce tyto podmínky vztahují, neboť je státním příslušníkem Ukrajiny a zemi původu opustil po 24. 2. 2022. Lze konstatovat, že dané podmínky trvají i nadále, neboť ozbrojený konflikt na Ukrajině i nadále trvá a návrat do domovského státu za bezpečných a trvalých podmínek dosud není možný. Z toho plyne, že žalobce splňuje podmínky prováděcího rozhodnutí Rady pro udělení dočasné ochrany, jde tedy o osobu, na kterou dopadá § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb., a v tomto smyslu je tedy tzv. vysídlenou osobou. To není v dané věci sporné.
26. Přesto, že Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 25. 7. 2025 č.j. 11 A 57/2025-49 jednoznačně stanovil, že zásah žalovaného spočívající ve vrácení žádosti žalobce o dočasnou ochranu jako nepřijatelné dne 5. 5. 2025 byl nezákonný, a shledal, že institut nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) zákona č. 65/2022 Sb., je v rozporu s unijním právem, žalovaný v napadeném rozhodnutí přistoupil k polemice s těmito závěry městského soudu. Nejvyšší správní soud přitom závěry městského soudu v rozsudku ze dne 19. 9. 2025 č.j. 5 Azs 168/2025-17 potvrdil, kdy odkázal na svůj jiný rozsudek ze dne 11. 9. 2025, č. j. 1 Azs 126/2025-28. Z toho jednoznačně plyne, že sekundární pohyb držitelů dočasné ochrany mezi členskými státy je umožněn. Dále z tohoto rozsudku plyne, že ust. § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. je v rozporu s unijním právem, což bezpochyby bylo pro žalovaného závazné.
27. Na těchto závěrech nic nemění ani nové prováděcí rozhodnutí Rady, jak uvedl městský soud v rozsudcích ze dne 6. 8. 2025 č.j. 18 A 38/2025-33 a ze dne 25. 6. 2025 č.j. 15 A 35/2025-46. To výslovně potvrdil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 9. 2025

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

č.j. 1 Azs 126/2025-28, kde uvedl: „Pro výklad považuje kasační soud za klíčové, že (nové) prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 nijak normativně nezměnilo obsah dočasné ochrany. Podle čl. 1 tohoto rozhodnutí došlo pouze k prodloužení dřívějšího právního rámce založeného (původním) prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382 bez jakýchkoli změn. Stejně tomu bylo již v případě předchozího prodloužení v prováděcích rozhodnutích Rady (EU) 2023/2409 a 2024/1836. Omezení sekundárního pohybu osob přitom umožňuje čl. 11 Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“), jehož aplikace byla vyloučena (rozsudek NSS č. j. 1 Azs 111/2025, bod 31) a k jeho aktivaci nedošlo ani nyní. V tomto ohledu je tak stále relevantní dřívější výklad Nejvyššího správního soudu (viz bod [8] tohoto rozsudku). Konečně k bodům 4 až 6 preambule (nového) prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 Nejvyšší správní soud uvádí, že jejich cílem je zjevně pouze potvrdit nemožnost získat práva spojená s dočasnou ochranou v několika státech současně. To vyplývá jak z textu preambule (členské státy by „s cílem zabránit vícenásobným registracím k dočasné ochraně měly zamítnout žádosti“ – viz bod 4 preambule), tak i z opakovaného potvrzení vyloučení čl. 11 směrnice o dočasné ochraně (bod 5 preambule), na což navazuje shrnující bod 6 preambule. I touto optikou tak dosavadní judikatura kasačního soudu ob stojí.“ (podtržení doplněno)

28. Z uvedeného se podává, že jakákoli polemika žalovaného o tom, že ust. § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. není v rozporu s unijním právem a že dosavadní judikatura o nepřijatelnosti nemůže obstát, je tak zcela bezpředmětná. Žalovaný však na ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. a na nepřijatelnosti žádosti napadené rozhodnutí nezaložil a není tedy namístě, aby se touto otázkou soud dále podrobněji zabýval.
29. Žalovaný o žádosti rozhodl podle § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb. a § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. Odůvodnění žalovaného však neobstojí, a to z následujících důvodů.
30. Žalovaný k odůvodnění svého postupu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2025 č.j. 5 Azs 273/2023-27, a jeho bod 45, ve kterém NSS pro případ, kdy aktuálně existuje povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě, připustil možnou aplikaci § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. jako důvodu pro zamítnutí žádosti (s odkazem na rozhodnutí C-753/23, které nevyloučilo odepření udělení pobytu za účelem dočasné ochrany z důvodu existence téhož oprávnění v jiném členském státě). Nicméně i v bodě 44 tohoto rozsudku v souladu se svou jinou judikaturou NSS uvedl, že žalovaný je povinen v návaznosti na zjištění, že žadatel je veden v evidenci TPD jako držitel povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě, žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení, v jeho rámci poučit žadatele o jeho právech, přičemž žadatel by měl mít také možnost se tohoto povolení, resp. práv z něj vyplývajících, za účelem získání povolení k pobytu v ČR vzdát, pokud to právní řád daného členského státu umožňuje. Žalovaný však bod 45 tohoto rozsudku vytrhl z kontextu, aniž by zohlednil další podstatné části rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

31. Žalovaný však zejména opomněl řídit se závazným právním názorem, který byl v případě žalobce obsažen v rozsudku NSS ze dne 19. 9. 2025 č.j. 5 Azs 168/2025-17, bod 8 (viz výše bod 24 tohoto rozsudku), kde Nejvyšší správní soud jednoznačně popsal, jak má žalovaný dále postupovat. V této souvislosti žalovaný opomněl i judikaturu Nejvyššího správního soudu, která se zabývala mimo jiné i situací, kdy žadatel již disponuje dočasnou ochranou udělenou v jiném členském státě a pro tento případ stanovila jasná pravidla, jak má být postupováno. Jedná se o rozsudky ze dne 3. 4. 2025 č.j. 1 Azs 336/2024-42 a ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS.
32. V rozsudku ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS., bod 70, se uvádí: *„Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že z unijního práva plyne právo státních příslušníků Ukrajiny, kteří jsou držiteli dočasné ochrany na základě Rozhodnutí Rady č. 2022/382, na přemístění se do jiného členského státu. Tento členský stát jim musí v souladu s čl. 8 směrnice vydat povolení k pobytu. Právní úprava nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. c) a písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. tudíž tomuto právu odporuje. Nelze ji proto aplikovat.“* Dle bodu 71: *„Nejvyšší správní soud si je vědom, že nelze požívat práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech zároveň, a tudíž ani pobytového oprávnění, jež je součástí komplexu práv plynoucích z dočasné ochrany. Jak nicméně naznačil již v rozsudku ze dne 31. 10. 2024, č. j. 10 Azs 151/2024 - 28, tento problém nenastane, pokud osoba pobytovým oprávněním v jiném členském státě nedisponovala (buď proto, že o něj poprvé žádá v České republice, anebo z důvodu, že ji nebylo v jiném členském státě vydáno) či již nedisponuje (např. se jej vzdala). Pokud tedy v takovém případě nebude dán důvod pro vyloučení žadatele z dočasné ochrany, či tato osoba nevezme svoji žádost zpět, bude namíste žadateli pobytové oprávnění v České republice vydat.“* V dalších bodech NSS nastínil postup při posuzování žádostí a mimo jiné v bodě 78.4 (na který odkázal NSS i v rozsudku č.j. 5 Azs 168/2025-17) uvedl: *„Žádost o dočasnou ochranu v České republice bude podána poté, co osoba obdržela pobytové oprávnění v jiném členském státě a toto pobytové oprávnění je stále platné a trvá. Ani v takovém případě nelze uplatnit institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. pro jeho neslučitelnost s právem EU. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat. Stěžovatel žadatele poučí o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Pokud bude žadatel na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v České republice, stěžovatel ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území České republiky dojde podle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění stěžovatel vydá držiteli dočasné ochrany oprávnění k pobytu. Naopak v případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve stěžovatel žadatele, aby sám v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v hostitelském členském státě. K tomu mu poskytne součinnost. a) Jestliže žadatel učiní kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném členském státě a tuto skutečnost ve stanovené lhůtě doloží (například kopií aktu učiněného vůči orgánům původního hostitelského státu), stěžovatel žádosti vyhoví a vydá oprávnění k pobytu. b) Stěžovatel žádosti vyhoví a vydá oprávnění k pobytu rovněž v situaci, kdy žadatel stěžovateli doloží, že učinil nezbytné kroky k ukončení pobytového oprávnění v hostitelském členském státě, avšak k jeho zániku*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

dosud nedošlo z důvodu nečinnosti na straně orgánů tohoto členského státu. O této skutečnosti stěžovatel sám uvědomí orgány původního hostitelského státu a nebytné údaje vloží do informačního systému TPD. c) Pokud žadatel v přiměřené lhůtě nedoloží, že učinil kroky směřující k ukončení pobytového oprávnění v původním hostitelském členském státě, stěžovatel žádost o poskytnutí dočasné ochrany zamítne.“ (podtržení doplněno) Z tohoto rozsudku je tedy zřejmé, za jakých podmínek může žalovaný žádost zamítnout, přičemž v daném případě tyto podmínky naplněny nebyly.

33. Tytéž závěry ohledně možného sekundárního pohybu včetně shora uvedených pravidel přijal Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 3. 4. 2025 č.j. 1 Azs 336/2024-42 a dále v navazující rozsáhlé judikatuře.
34. Z výše uvedené judikatury tedy vyplývá, že i v případě, kdy žadatel o dočasnou ochranu v České republice stále disponuje pobytovým oprávněním z titulu dočasné ochrany uděleným v jiném členském státě EU, je nezbytné jeho žádost věcně projednat. To žalovaný sice učinil, dále již však uvedenou judikaturu a závazný právní názor NSS v dané věci nerespektoval. V první řadě měl žalovaný žalobce poučit o jeho právech (a o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně), k čemuž však žalovaný nepřistoupil. S ohledem na to tedy ani žalobce nemohl vyjádřit své stanovisko, zda na své žádosti dále trvá a zda chce tato práva nově čerpat výlučně v České republice. V návaznosti na stanovisko žalobce měl žalovaný postavit najisto, zda povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo žalobci v Polsku skutečně uděleno a zda trvá ke dni rozhodování žalovaného. Žalovaný v této souvislosti provedl druhé ověření v systému Temporary Protection Platform, ze kterého zjistil, že dočasná ochrana udělená žalobci v Polsku je stále platná a žalobce proti tomu ve správním řízení (a ani později v žalobě) nic nenamítal. V tomto směru tedy lze vyjít z toho, že žalovaný postavil najisto, že žalobce ke dni rozhodování žalovaného pobytovým oprávněním z titulu dočasné ochrany v Polsku disponoval. Nicméně, to nic nemění na tom, že žalovaný opomenul poučit žalobce o jeho právech.
35. Žalovaný pak nepřistoupil ani k dalším krokům, tedy k ověření, zda vydáním povolení k pobytu na území České republiky dojde podle práva dotčeného hostitelského státu (Polska) automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění, a k navazujícím krokům. Pro případ, že by tomu tak nebylo, měl žalovaný poskytnout žalobci přiměřenou lhůtu k tomu, aby učinil potřebné kroky k ukončení tohoto jemu v Polsku uděleného povolení a aby tuto skutečnost žalovanému doložil. Žalovaný si sice vyžádal v rámci Evropské migrační sítě od polské strany odpověď na ad-hoc dotaz k ukončení dočasné ochrany po jejím udělení v jiném členském státě EU, nicméně tento materiál pouze založil do spisu a v napadeném rozhodnutí z něj neučinil žádná zjištění a nijak se jeho obsahem nezabýval. V tomto směru tedy nedostatečně zjistil skutkový stav, neboť neověřil, zda vydáním povolení k pobytu na území České republiky dojde podle práva Polska automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. Podmínky pro zamítnutí žádosti dle § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. tak nebyly splněny.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

36. Pro úplnost soud konstatuje, že na shora uvedených závěrech nemění nic ani přijetí nového prováděcí rozhodnutí Rady, k čemuž se rovněž již judikatura vyjádřila. K tomu viz rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2025 č.j. 15 A 35/2025-46 a ze dne 6. 8. 2025 č.j. 18 A 38/2025-33, dle kterého: *„Zároveň je zřejmým cílem vložení nových bodů do recitálu prováděcího rozhodnutí zajistit, aby v jednom okamžiku požívaly oprávněné osoby práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup předestřený judikaturou NSS přitom není s těmito cíli nutně v rozporu, nevede k vícenásobné registraci (požívání dočasné ochrany ve více státech). Zejména ne potud, pokud od žalovaného vyžaduje náležitě ověření trvání povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.“* Rovněž k tomu viz shora citovaný rozsudek NSS ze dne 11. 9. 2025 č.j. 1 Azs 126/2025-28 NSS. Je tedy zřejmé, že ani v důsledku nového prováděcího rozhodnutí Rady nedošlo v možnostech sekundárního pohybu držitelů dočasné ochrany k žádným změnám a dosavadní výklad Nejvyššího správního soudu nebyl zpochybněn.
37. Závěrem je třeba odkázat na rozsudek NSS ze dne 17. 7. 2025 č.j. 1 Azs 111/2025-34, kde se vyjádřil k otázce závaznosti jeho judikatury: *„Jak již Nejvyšší správní soud opakovaně dovodil, správní orgány jsou povinny jeho judikaturu v obdobných případech (tj. i mimo kasační závaznost v individuálním případě) respektovat. V opačném případě se jejich postup stává zcela svévolným a popírajícím jak základní zásady fungování veřejné správy, tak i fundamentální principy právního státu založeného na respektu k právům a svobodám jednotlivce. Lze připomenout, že Nejvyšší správní soud již ve své judikatuře dokonce konstatoval, že „[o]dmítne-li se nicméně správní orgán řídit názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v obdobné věci pouze s odkazem na údajně nedostatečnou kvalitu odůvodnění, jedná v rozporu s výše uvedenými ustanoveními soudního řádu správního, čímž překračuje své pravomoci, a porušuje tak čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod“ (rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 2 Afš 15/2017 - 23, bod 27).“*
38. S ohledem na výše uvedené soud podle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. a § 78 odst. 1 s.ř.s. napadené rozhodnutí zrušil, podle § 78 odst. 4 s.ř.s. pak věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení, v němž bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku podle § 78 odst. 5 s.ř.s., žalovaný znovu meritorně posoudí žádost žalobce a bude postupovat v souladu s tím, co mu uložil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 9. 2025 č.j. 5 Azs 168/2025-17, tedy především 1) poučí žalobce o jeho právech (a o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně), 2) ověří, zda vydáním povolení k pobytu žalobci za účelem dočasné ochrany v ČR zanikne jeho předchozí obdobné pobytové oprávnění v Polsku, a pokud tomu tak nebude, 3) poskytne žalobci přiměřenou lhůtu k tomu, aby učinil potřebné kroky k ukončení tohoto jemu v Polsku uděleného povolení a aby tuto skutečnost žalovanému doložil.
39. O nákladech řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce byl ve věci úspěšný, ale žádné náklady řízení mu nevznikly.
40. Soud o věci rozhodl přednostně, neboť jde o věc dočasné ochrany, která spadá do mezinárodní ochrany a má být projednávána přednostně, zároveň byly dány závažné

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

důvody pro přednostní projednání věci, neboť žalobce je osobou, která zcela čerstvě nabyla zletilosti a jeho pobytový status je třeba postavit najisto.

41. Soud nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť o žalobě soud rozhodl bez zbytečného odkladu po obstarání podkladů nutných pro rozhodnutí a ve lhůtě 30 dnů od podání žaloby ve smyslu § 73 odst. 4 s.ř.s. Případný odkladný účinek přitom působí jen do skončení řízení před soudem. V této situaci by tedy již rozhodování o odkladném účinku žaloby bylo bezpředmětné (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2021 č.j. 1 Azs 95/2021-25).

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. listopadu 2025

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.